

Bilaga till granskningsutlåtande 2020-10-22

(PBL kap 5 §§ 23, 24, 25).

Förslag till Detaljplan för Bågskytten i Ekshärad, Hagfors kommun, Värmlands län, har varit föremål för granskning under tiden 2020-06-30 - 2020-08-11.

Totalt inkom fyra (4) stycken skriftliga yttranden under granskningen till Hagfors kommun.

I denna bilaga redovisas en sammanställning av utförd granskning.

- Till vänster redovisas de inkomna granskningsyttrandena.
- Till höger anges kommunens svar och förslag till åtgärder.
- Sist (sidan 12-22) återfinns en sammanställning av kommunens motiveringar till planens utformning med anledning av de sju lindarna.

Åtgärderna har genomförts och antagandehandlingar har upprättats. Antagandehandlingarna ska senast i samband med att de skickas ut för beslut om antagande, även delges dem som eventuellt inte fått sina synpunkter tillgodosedda. Därefter kan kommunfullmäktige fatta beslut om att anta detaljplanen (antagandehandling).

1. TRAFIKVERKET

Hagfors kommuns svar och kommentarer

Trafikverket ärendenummer
TRV 2020/74094
Länsstyrelsens ärendenummer
402-5991-2020
Kommunens ärendenummer
--

YTTRANDE
2020-07-13
Sidor
1(1)

Hagfors kommun
Samhällsbyggnad
kommun@hagfors.se

Kopia
annika.ekblom@hagfors.se
meda.andersson@lansstyrelsen.se
peter.thorn@trafikverket.se

Länsstyrelsen Värmland
Samhällsbyggnad
plan.varmland@lansstyrelsen.se

Trafikverkets yttrande avseende granskning av detaljplan för Bågskytten i Hagfors kommun

Ärendet

Trafikverket har tagit del av rubricerat ärende som syftar till att möjliggöra en mer flexibel användning av fastigheten genom att ändra användningen till centrumändamål (C.). Trafikverket har tidigare yttrat sig i samrådskedet 2019-10-21 med synpunkter kring främst byggnadsfri zon, utfartsförbud och allmän plats.

Infrastruktur

Ärendet berör riksväg 62 och länsväg 932 där Trafikverket är väghållare. Väg 62 utgör riksintresse för kommunikationer enligt miljöbalken 3 kap 8 § och har pekats ut i Funktionellt prioriterat vägnät tre kategorier. Längs aktuella avsnitt (väg 62/932) uppgår ÅDT (årsmedeldygnstrafik) till 1130/1615 fordon varav cirka 12 % respektive 8 % utgör tung trafik. Hastighetsbegränsningen är 50 km/h.

Synpunkter

Trafikverkets synpunkter i samrådet har tagits om hand och åtgärdats på ett tillfredställande sätt.

Kommunens tankar kring att knyta ihop cykelvägnätet med de cirka 70 meter som saknas längs väg 932 vid planområdets södra gräns noteras.

Trafikverket har inget kvarstående att erinra i ärendet.

Med vänlig hälsning
Lars Olsson, samhällsplanerare

Övrigt

För ytterligare information och planeringsunderlag se "Transportsystemet i samhällsplaneringen" på Trafikverkets hemsida

- www.trafikverket.se/samhallsplanering
- <https://trafikverket.ineko.se/se/information-och-rad-vid-kommunal-detaljplanering-nar-statlig-anlaggning-kan-paverkas>

Trafikverket Region Väst
Planering
651 15 Karlstad
Besöksadress: Hamntorget

Telefon: 0771 - 021 021
Texttelefon: 0243-750 90
trafikverket@trafikverket.se
www.trafikverket.se

Lars Olsson
Samhällsplanering
Direkt: 010-124 16 19
lars.o.olsson@trafikverket.se

Trafikverkets yttrande föranleder inga åtgärder av planförslaget.

Trafikverket noterar kommunens tankar om att knyta ihop cykelvägnätet med de 70 meter som saknas längs väg 932 vid planområdets södra gräns.

2. LANTMÄTERIET	Hagfors kommuns kommentarer
<p style="text-align: center;">LANTMÄTERIET</p> <p style="text-align: center;">Hagfors kommun kommun@hagfors.se</p> <p style="text-align: center;">YTTRANDE I ÄRENDE LM2020/014916</p> <p>DATUM: 2020-08-03 ERT ÄRENDE: KS 2013/54-21 KOMMUN: HAGFORS LÄN: VÄRMLANDS LÄN SKEDE: GRANSKNING</p> <p>Detaljplan för Bågskytten, Ekshärad Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2020-05-26) har följande noterats: För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras</p> <p>FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR Planbeskrivningen behöver kompletteras med vilka fastighetsbildningsåtgärder kommunen avser ska genomföras. Lantmäteriet antar att mark som planläggs som allmän plats ska överföras till en intilliggande kommunal fastighet. I planbeskrivningen på sida 23 står att u-områdena är ungefärliga, det stämmer inte. U-områdena gäller där de placeras i plankartan. För Lantmäteriet Kristina Lindqvist</p> <p><u>Kopia till:</u> varmland@lansstyrelsen.se</p> <p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">LM2020/014916-0003 2020-08-03</p>	<p>Hagfors kommun beaktar Lantmäteriets synpunkt, att vi ska beskriva hur planen påverkar fastighetsrättsliga frågor och vad det kan innebära för kommunen och eventuella privata fastighetsägare.</p> <p>ÅTGÄRDER</p> <p>I planbeskrivningen under rubrik Fastighetsrättsliga frågor förändras texten enligt följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Text som stryks: <i>De u-områden som har lagts ut i planen är dock ungefärliga då vissa av ledningsägarnas ritningsunderlag inte visar ledningarnas faktiska lägen utan snarare är en schematisk illustration av ledningsstrukturen.</i> ● Kompletterande text/Konsekvenser av planens genomförande: <u>Kyrkheden 5:1:</u> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Huvuddelen av fastigheten planläggs som centrum, ej handel, C1.</i> - <i>Ett område på drygt 1000 kvadratmeter i sydvästra delen av planområdet ges användningen PARK och kan avstås till Grinnemo 1:91.</i> - <i>Befintlig parkeringsyta, ca 300 kvadratmeter, i västra delen av fastigheten ges användningen parkering P och kan därmed styckas av till en egen fastighet eller avstås från Grinnemo 1:91.</i> - <i>På stor del av fastigheten införs förbud mot att uppföra byggnader. Detta på grund av närheten till riksväg 62 i väster samt till ravinen i öster.</i> - <i>u-områden med förbud att uppföra byggnader införs över befintliga genomgående markförlagda ledningar, se avsnitt Teknisk försörjning/markreservat avsnitt Teknisk försörjning/markreservat för underjordiska ledningar.</i>

- Skyddsbestämmelser (q) införs för befintlig byggnad. Enligt PBL kap 14 § 10 har en fastighetsägare rätt till ersättning av kommunen för den skada bestämmelsen medför. Rätten till ersättning gäller dock endast om bestämmelsen innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörd del av fastigheten. Begäran om ersättning måste göras inom två år från den dag då beslutet om att anta detaljplanen vann laga kraft. I detta fall är kommunen såväl fastighetsägare som planintressent.

Grinnemo 1:91:

- Befintlig allmän parkering och del av vägområdet planläggs som P-PLATS respektive VÄG.
- Ett område på drygt 1000 kvadratmeter med användningen PARK i sydvästra delen av Kyrkheden 5:1 kan komma att erhållas från Kyrkheden 5:1.
- Befintlig parkeringsyta, ca 300 kvadratmeter, med användningen parkering, P, i nordvästra delen av Kyrkheden 5:1 kan komma att erhållas från Kyrkheden 5:1.

Bakgrundsinformation

Grönmarkerad yta (längst t.v.) redovisar fastigheten Grinnemo 1:91. Lagfaren ägare är Hagfors kommun och taxerad ägare Ekshärads hembygdsförening.

De på plankartan reglerade arkområdena med användning för VÄG och P-PLATS (allmän parkering) ligger idag inom fastigheten Grinnemo 1:91.

Grönmarkerad yta redovisar fastigheten Kyrkheden 5:1. Lagfaren och taxerad ägare är Hagfors kommun.

De på plankartan reglerade markområdena med användning för enskild parkering (P) och PARK (grön yta) hör idag till fastigheten Kyrkheden 5:1.

Inom kvartersmark förläggs den enskilda parkeringen (P) och Bågskytten (del av fastigheten Kyrkheden 5:1).

Inom allmän platsmark förläggs VÄG, P-PLATS och PARK (grön yta).

Om fastigheten Kyrkheden 5:1 skulle säljas i framtiden och få en privat fastighetsägare, kan den del som är allmän platsmark överföras till Grinnemo 1:91 (kommunägd allmän platsmark).

3. SKANOVA

Hagfors kommuns kommentarer

HAGFORS
KOMMUN

Annika Ekblom <annika.ekblom@hagfors.se>

Fwd: Underrättelse/Inbjudan SAMRÅD Förslag till dp BÅGSKYTTE, Ekshärad,
Hagfors kn Värmlands län

1 meddelande

Annika Ekblom <annika.ekblom@hagfors.se>
Till: "Axelsson, Ingela" <ingela.axelsson@hagfors.se>
Kopia: "Sjöholm, Louise" <louise.sjoholm@hagfors.se>

10 augusti 2020 10:34

Diariet för detta yttrandesvar från Skanova angående granskning DP Bågsytten.

----- Forwarded message -----

Från: **Larsson, Ulf** <ulf.larsson@teliacompany.com>

Date: tis 4 aug. 2020 kl 14:22

Subject: RE: Underrättelse/Inbjudan SAMRÅD Förslag till dp BÅGSKYTTE, Ekshärad, Hagfors kn Värmlands län

To: Annika Ekblom <annika.ekblom@hagfors.se>

Hej!

Ursäkta sent svar.

De kablar som ev kommer i konflikt med carporten kommer vi att kunna skydda med extra rör alternativt flytta i sidled.

Mvh Ulf

Ulf Larsson

Nätägare | Infra

Telia Sverige

+ 46 10 477 4534

ulf.larsson@teliacompany.com

www.telia.se

Fabriksgatan 22, Örebro

Telia Sverige AB, Stockholm 556430-0142

Skanoovas synpunkt föranleder inga åtgärder.

4. LÄNSSTYRELSEN

Länsstyrelsen
Värmland

Samhällsbyggnad
Meda Andersson
010-2247318

YTTRANDE

Datum
2020-08-28

Referens
402-5991-2020

Sida
1 (3)

Hagfors kommun
683 80 HAGFORS

Förslag till detaljplan för Bågskytten, Ekshärad, Hagfors kommun

D62c

Ärendet

Rubricerat förslag till detaljplan, upprättat med standardförfarande den 26 maj 2020, har översänts för granskning enligt 5 kap. 18 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900). Planförslaget har behandlats i samråd med företrädare för berörda enheter inom Länsstyrelsen vid planberedning den 20 augusti 2020.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en mer flexibel användning av fastigheten genom att ändra användningen till centrumändamål.

Länsstyrelsens roll

Enligt PBL 5 kap. 22 § ska Länsstyrelsen under granskningstiden yttra sig över planförslaget, om förslaget enligt länsstyrelsens bedömning innebär att

1. ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken inte tillgodoses,
2. en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
3. strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser,
4. regleringen av sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår flera kommuner inte har samordnats på ett lämpligt sätt, eller
5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk annars blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Kvarstående synpunkter från samrådet

I samrådet framförde Länsstyrelsen synpunkter om naturmiljö, kulturmiljö samt hälsa och säkerhet angående geoteknik. Kommunen har till granskningsskedet bernoitt Länsstyrelsens synpunkter och vissa justeringar har gjorts. Länsstyrelsen har kvarstående synpunkt/upplysning angående kulturmiljö och naturmiljö.

Postadress: Länsstyrelsen Värmland, 651 86 KARLSTAD Besöksadress: Växnägatan 5
Telefon: 010-224 70 00 (växel) Fax: 010-224 71 10 E-post: varmland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/varmland

Hagfors kommuns kommentarer

1. Länsstyrelsens synpunkt på kulturmiljö

Hagfors kommuns svar:

Länsstyrelsens synpunkt på kulturmiljö föranleder inte någon ändring av planförslaget.

Motivering:

Länsstyrelsen framför synpunkten att planen bör kompletteras med en bestämmelse om rivningsförbud (r). Hagfors kommun anser att de skydds- och varsamhetsbestämmelser (q, k) som är införda i planen ger byggnaden det bästa tänkbara skyddet inom ramen för det ansvar och skyldigheter kommunen har när det gäller att förvalta markområden och fastighetsbeståndet i ett långsiktigt utvecklingsperspektiv.

Generellt sett brukar kommunen inta en restriktiv hållning till att låsa fast detaljplaner (t ex genom att införa sådana bestämmelser som förbud mot rivning av en byggnad) eftersom det kan medföra problem. Kommunen kan idag inte förutsäga eller avgöra vad som kommer att vara aktuellt i framtiden och ett förbud skulle kunna visa sig vara oförenligt med framtida önskemål och de uppdrag kommunen önskar i framtiden.

Vår ambition är att främja en god långsiktig förvaltning och vår målsättning är att tydligt peka ut de värden som ska respekteras och tillvaratas. Därmed bedöms planen vara förenlig med de intentioner kommunen har för fastigheten.

Åtgärder:

I PM-Kulturmiljö/Steg 4.4.1 Kulturvärden och Steg 6 Kulturmiljövård/Ärendehistorik /Fråga om byggnadsminne införs textupplysningar.

2. Länsstyrelsens synpunkter på naturmiljö

Hagfors kommuns svar:

Kulturmiljö

Ekshärads f.d. Kommunhus har ett mycket högt kulturhistoriskt värde. Byggnaden är ett karakteristiskt och välbevarat exempel på sin tids modernistiskt inspirerade arkitektur och inredningsstil. Den tillkom i samband med 1952 års kommunreform, då de tidigare sockenbaserade kommunerna ersattes av nya "storkommuner". Ekshärad blev storkommun, och det nya kommunhuset blev en tydlig manifestation av den nya administrativa och politiska statusen. Byggnaden har därigenom också ett betydande samhälls- och lokalhistoriskt värde. Den är också en viktig del av Ekshärads historiska karaktärsmiljö, där kyrkan från 1600-talets slut och den välbekanta kyrkogården är centralpunkten.

Det är därför mycket positivt att kommunen uppmärksammar byggnaden med ett förslag till detaljplan som innehåller omfattande skydd för dess kulturhistoriska värden, genom varsamhets- och skyddsbestämmelser.

I samrådet över planen framförde Länsstyrelsen att byggnaden, mot bakgrund av de höga kulturhistoriska värdena och omfattande skydds- och varsamhetsbestämmelserna, också skulle ges en bestämmelse om rivningsförbud i planen. Det kan synas ologiskt att ge byggnaden sådana bestämmelser, om planen samtidigt medger att den kan rivras. Länsstyrelsen anser därför att planen bör kompletteras med en bestämmelse om rivningsförbud.

I samrådsredogörelsen säger kommunen att en bestämmelse om rivningsförbud kan försvåra åtgärder som är nödvändiga för att modernisera och anpassa byggnaden för framtida skiftande behov. Ett rivningsförbud medför inga som helst hinder för att göra de eventuella förändringar som kan komma att behövas, för att anpassa byggnaden till nya användningsområden, och att tillgodose förändrade krav på praktiska och tekniska funktioner. Ett rivningsförbud styr heller inte användningen av byggnaden.

Naturmiljö

Kommunen har i granskningsskedet begränsat byggrätten för komplementbyggnader vilket Länsstyrelsen ser som positivt. Länsstyrelsen vill dock uppmärksamma att kryssmark i norra delen av plankartan omfattar delar av allén. Länsstyrelsen skickar därför samma synpunkt som i samrådskedet angående skydd av biotop.

Åtgärder som kan komma att skada en skyddad biotop enligt 7 kap 11 § miljöbalken är förbjudna. Länsstyrelsen förordar ett avstånd på minst två meter utanför trädkronornas droppzon för att undvika skada på trädens rötter. För åtgärder som ska genomföras närmare alléträden behöver dispens sökas. Vid dispensprövningen ska en avvägning göras i det enskilda fallet mellan skadans betydelse för naturvärdena och motiven för att vidta den åtgärd som orsakar skadan. Vid prövningen behöver andra lämpliga alternativ som innebär mindre skada på den skyddade biotopen vägas in.

Vår bedömning är att Länsstyrelsens synpunkter inte föranleder någon ändring av planförslaget. Vi anser att vi har stöd i gällande lagstiftning för vår uppfattning om träden och för planens utformning (sid 12-22).

Motiveringar:

Bestämmelserna i §§ 8 och 8a i Förordning (1998:1252) om områdeskydd enligt miljöbalken m.m. (med ändringar t.o.m. SFS 2020:640) anger följande, vilket berör planen.

- § 8: *Bestämmelserna i §§ 5-7a gäller inte markområden i omedelbar anslutning till bebyggelse.*
- § 8a: *Även om ett mark- eller vattenområde är ett biotopskyddsområde får de verksamheter bedrivs och åtgärder vidtas som behövs för att genomföra en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (2010:900) om planen eller bestämmelserna antogs eller fastställdes innan biotopskyddsområdet beslutades.*

I plan- och bygglagens första kapitel anges definitioner.

- § 1 *...bebyggelse: en samling av byggnadsverk som inte enbart består av andra anläggningar än byggnader,...*

Träd 6 och 7:

Hagfors kommuns bedömning är att de två fristående lindarna (träd 6 och 7) får avverkas utan att en ansökan om dispens enligt miljöbalken kap 7 § 11 ska lämnas in till Länsstyrelsen.

Träden bedöms inte omfattas av det generella biotopskyddet enligt miljöbalkens kap 7 § 11 eller beslut om särskilt biotopskydd enligt 5-7a §§ i Förordning (1998:1252) om områdeskydd enligt miljöbalken m.m. (med ändringar t.o.m. SFS 2020:640). Vi har inte hittat någon bestämmelse i gällande lagstiftning att ansökan om dispens krävs för fristående träd som inte omfattas av §§ 5-7a i förordningen.

Två fristående träd kan inte utgöra en enkelsidig eller dubbelsidig allé. Träden ingår inte i ett i övrigt öppet jordbrukslandskap.

Övriga upplysningar

Länsstyrelsen vill även upplysa om att fråga om byggnadsförklaring av byggnaden väcktes år 2007. Länsstyrelsen valde då att inte gå vidare med en byggnadsminnesförklaring, med motiveringen att man då saknade ett kunskapsunderlag för att kunna göra en korrekt kulturhistorisk värdering. Länsstyrelsen tog alltså inte då ställning i frågan om det kulturhistoriska värdet. Frågan om huruvida Ekshärads f.d. kommunhus fyller kulturmiljölagens krav på ett "synnerligen högt kulturhistoriskt värde" för att bli byggnadsminne, har alltså inte prövats av Länsstyrelsen.

Prövningsgrundande synpunkter

Länsstyrelsen kan med stöd av 11 kap. 10 § PBL besluta att pröva kommunens beslut att anta en detaljplan. Länsstyrelsen kan av det nu aktuella planförslaget och av i dagsläget kända förhållanden inte se att de föreslagna åtgärderna kommer att föranleda någon prövning.

Plan- och bostadssamordnare Magnus Ahlstrand har fattat beslut i detta ärende. Planhandläggare Meda Andersson har varit föredragande.

Bestämmelsen i § 8 i förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (med ändringar t.o.m. SFS 2020:640) borde inträda och gälla för planområdet. Det aktuella markavsnittet där träd 6 och 7 står kan hänföras till bebyggelse. I gällande plan är det aktuella

markavsnittet planlagd som byggnadsmark för användning (A) och därmed är kommunhuset med tillhörande parkering bekräftade och fastställda. I den nya planen är det aktuella markavsnittet planlagt på motsvarande sätt, fast som kvartersmark för användning C1 och ändamål som hör till. Det råder ingen tvekan om att det aktuella markavsnittet där träd 6 och 7 står ingår i en fullt exploaterad bebyggelsemiljö som är centralt belägen mitt i Ekshärads tätort. Dock saknar lokalgatan trottoar mot planområdet.

Skulle någon myndighet trots allt hävda att träd 6 och 7 omfattas av biotopskydd, borde bestämmelsen inträda i § 8a i Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (med ändringar t.o.m. SFS 2020:640).

Allén (träd 1-5):

Enligt Länsstyrelsens beslut om dispens 2018-04-27, får träd 4 och 5 avverkas. Vi anser att det inte är ett krav utan endast en rekommendation från Länsstyrelsen att beakta en skyddszon* 2 meter utanför alléns trädkronors droppkant. Vi har därför gjort en uppskattning av hur föreslagen byggrätt påverkar de alléträd 4 och 5 som ska tas ned.

Vi har lagt in en projicerad linje av de befintliga gamla lindarnas trädkronors förmodade droppkant (grön linje) samt en linje 2 meter utanför alléträden (röd linje) i vår illustration. Total bredd 22 meter (röd linje).

Byggrätten inkräktar inte på de befintliga alléträdens trädkronors droppzon. Däremot inkräktar byggrätten något på zonen 2 meter

utanför droppzonen (röd linje). En exakt rak linje motsvarar nödvändigtvis inte verkligheten. Redovisade linjer är bara uppskattade och ej fastställda med exakthet. Eftersom trädkronornas grenverk varierar i utbredning varierar även droppzonen och linjen 2 meter utanför. Syftet har enbart varit att ge underlag för utformningen av plankartan. När träd 4 och 5 har avverkats och ersatts med nya alléträd, kommer de nya trädens rotsystem och trädkronor att bli avsevärt mindre till en början. Därmed minskar droppzonen. När träden väl blir fullstora kommer zonen att motsvara dagens droppzon (grön linje).

Vi anser att det är rimligt att betrakta detta som försumbart i planen.

Innan ny dispensansökan bör följande alternativ undersökas:

- Alt 1: De nya alléträd som planteras kommer att kunna hantera denna marginella överlappning 2 meter utanför droppzonen.
- Alt 2: Stommen uppförs med plintgrund och ytbeläggning med fingrus samt takavvattningskanal med infiltration på lämplig mark.
- Alt 3: Nya alléträd planteras efter att eventuell carport/parkering anlagts. Skador på träd uppkommer i regel när det byggs och anläggs hårdgjorda ytor eller körs tunga fordon på befintliga rötter.

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att §§ 8 och 8a i Förordning (1998:1252) om områdeskydd enligt miljöbalken m.m. (med ändringar t.o.m. SFS 2020:640), kan inträda och gälla för planen.

Hagfors kommun har undersökt olika alternativ och kommit fram till att detta alternativ ger den i särklass mest lämpade helhetslösningen. Byggrätten möjliggör att en carport/parkering kan uppföras och att handikapp parkeringsplats och motorvärmare under tak finns nära byggnaden. Samtidigt kan en bredare, hinderfri tillgänglighetsanpassad entréväg iordningställas mellan lokalgatan och byggnadens entréer. Nivåskillnaderna är inte så stora här. Därmed underlättar man även för framtida sopsortering och avfallshantering, räddningstjänst, färdtjänst och andra tillfälliga transporter som bör kunna ske fram till byggnaden.

Med planförslaget undviker man att trafik dras in i området och att körytor, vändplatser och carport anläggs framför det före detta kommunhuset i den västra, sydvästra och södra delen av planområdet, vilket påtagligt skulle skada såväl upplevelsevärden som byggnadens höga arkitektoniska och kulturhistoriska värden. De sociala och konstnärliga värden som finns i utemiljön på öppna platsbildningar med skulpturer, sittbänkar och gångstråk kommer också att kunna tillvaratas och respekteras.

Planförslaget uppfyller bestämmelserna i plan- och bygglagen. Det aktuella markavsnittet där träd 6 och 7 står, har bedömts vara mest lämpat att ges företräde för sådana ändamål som hör till användning C1 och bedöms ur allmän synpunkt medföra en god hushållning med markresurserna (PBL kap 2 § 2). Vår bedömning är att allmän platsmark natur, park och ändamål som träd och trädplanteringar INTE är de mest lämpade på det aktuella markavsnittet där träd 6 och 7 står.

Det aktuella markavsnittet behövs för att bestämmelserna i PBL kap 2 § 6 ska kunna tillgodoses i framtiden om behov uppkommer. T ex att erforderlig trafikförsörjning kan ske fram till området och byggnaden, att räddningstjänst och avfallshantering underlättas, att personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga lättare kan använda området samt att en god trafikmiljö kan åstadkommas för planområdet som helhet så att risken för trafikolyckor minimeras. Dessutom ska hänsyn tas till att framtida ändringar och kompletteringar ska kunna göras varsamt på ett sätt som skyddar det före detta kommunhusets höga arkitektoniska och kulturhistoriska värden.

Åtgärder:

- Underlaget PM-Kulturmiljö Steg 4.4.2 Naturvärden kompletteras med aktuell information om träd 6 och 7 respektive träd 1-5 och planens utformning. I Steg 6 bifogas Länsstyrelsens beslut om dispens 2018-04-27 och arboristens Okulärkontroll av träd.

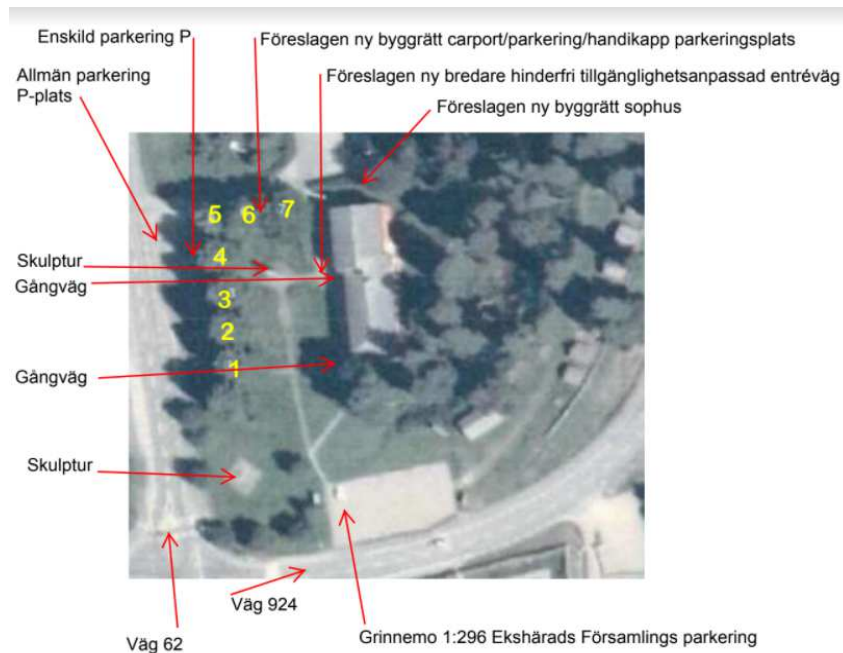
I efterföljande avsnitt redovisas en sammanställning av bakgrund och motiveringar till planens utformning och vår uppfattning om de sju lindarna.

MOTIVERINGAR TILL PLANENS UTFORMNING OCH VÅR UPPFATTNING OM DE SJU LINDARNA

1. INLEDNING

Med anledning av Länsstyrelsens synpunkter redovisar vi Hagfors kommuns motiveringar till planförslagets utformning samt bakgrunden till vår uppfattning om träden och några alternativ på trädförslag, eftersom det visat sig beröra planens utformning. För att få en väl fungerande plan som har chans att vinna laga kraft, kan problematiken med alléträden och byggrätten för carport/parkering mot lokalgatan i norr behöva belysas närmare och i ett vidare perspektiv. Syftet är främst att kunna underlätta kommande processer för planen och dispensåtgärder på alléträden.

Orienteringsbild över allén (träd 1-5) och de fristående träden 6 och 7

2. FÖRKLARING AV PLANFÖRSLAGET OCH BYGGRÄTTEN

Den på plankartan inritade byggrätten (för eventuell carport/parkering) har förlagts på det aktuella markavsnitt där träd 6 och träd 7 står idag och avser att rymma fem parkeringsplatser (eller t ex 1 handikapp parkeringsplats och 3 parkeringsplatser e.t.c.) och inkluderar utskjutande takutsprång. Räddningstjänsten behöver ha hinderfritt för åtkomst mellan befintlig byggnad och eventuell ny carport och dessutom behöver avfallshantering och sopsortering hinderfri yta.

Utsnitt plankarta granskning

Utsnitt illustration granskning

Hagfors kommun rekommenderar planförslaget.

Vi har undersökt flera olika alternativ att förlägga byggrätten på inom planområdet och kommit fram till att den föreslagna placeringen är det i särklass bästa alternativet eftersom det ger den mest lämpade utformningen för planområdet som helhet.

Enligt väglagen får inte nya infarter förläggas från väg 26, och det är direkt olämpligt att införa fler infarter i korsningen eller från väg 924. Vi har skissat på olika placeringar, dels i anslutning från infarten från väg 26 (Klarälvsvägen) och dels från väg 924 (infarten vid Ekshärads Församlings parkering). Vi anser dock att det vore slöseri med markresurser att ta i anspråk mark i den västra, sydvästra eller södra delen av planområdet för trafik, carport och parkering. Hagfors kommun vill heller inte föreslå att ta i anspråk Ekshärads Församlings parkering som infart då fastighetsrättsliga åtgärder skulle komma i fråga.

Med det rekommenderade förslaget undviker man att trafik dras in i området och att körbanor, vändplatser och carport anläggs framför det före detta kommunhuset. Det skulle påtagligt skada det före detta ommunhusets höga arkitektoniska och kulturhistoriska värden, och andra sociala och konstnärliga värden som finns i utemiljön, t ex på platsbildningarna med skulpturer, sittplatser och gångstråk.

Med hänsyn till bestämmelserna i PBL kap 2 § 2 har vi gjort bedömningen, att det aktuella markavsnittet där träd 6 och träd 7 står, är mest lämpat för att ges företräde för sådan användning som ur allmän synpunkt medför god hushållning med markresurserna, och därför har vi planlagt det aktuella markavsnittet som kvartersmark för användning C1 (centrumverksamheter dock ej handel) och därtill hörande ändamål, t ex en carport/parkering (med möjlighet att ordna handikapp parkeringsplatser). Vi har alltså inte bedömt att det aktuella markavsnittet där träd 6 och träd 7 står, är lämpligt att planläggas som park, natur eller grönyta.

Det rekommenderade förslaget innebär att bestämmelserna i PBL kap 2 § 6 kommer att kunna tillgodoses och att planen har möjlighet att kunna genomföras fullt ut. Det aktuella markavsnittet där träd 7 och 6 står behövs för att planen ska kunna tillgodose bl a erforderlig trafikförsörjning till byggnaden, att räddningstjänst och avfallshantering underlättas, att personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga lättare kan använda området och att en god trafikmiljö kan åstadkommas inom hela planområdet så att risken för trafikolyckor minimeras. Behovet av framtida ändringar och kompletteringar kommer att kunna tillgodoses och göras på ett varsamt sätt som skyddar det före detta kommunhusets höga arkitek-

toniska och kulturhistoriska värden.

Den mindre byggrätten kan synas vara en obetydlig detalj i det stora hela, men kan i sin förlängning också bidra till fördelar:

- Byggrätten för eventuell carport/parkering möjliggör att In- och utfarter kan ske i direkt anslutning från lokalgatan (PBL kap 2 § 6).
 - Byggrätten för eventuell carport/parkering möjliggör att en eller flera handikapp parkeringsplatser med motorvärmare under tak kan anläggas inom nära avstånd från byggnaden (PBL kap 2 § 6).
 - Samordning kan ske. Man kan samtidigt iordningställa en bredare, hinderfri, tillgänglighetsanpassad entréväg mellan lokalgatan och byggnadens entréer, eftersom nivåskillnaderna inte är så stora här. (PBL kap 2 § 6). Därmed underlättas för både sopsortering och avfallshantering, räddningstjänst, färdtjänst och andra tillfälliga transporter som behöver ske ända fram till byggnadens entréer.
- Som jämförelse kan nämnas att vi inte anser att andra alternativ är lämpligare. 1. Gångvägen mellan den enskilda stora parkeringen och byggnaden är längre och betydligt smalare och har nivåskillnader med trappsteg som i så fall måste byggas bort. 2. Att iordningställa en gångväg från den stora parkeringen i söder är olämpligt eftersom hagfors kommun inte har för avsikt att ta i anspråk mark inom grannens fastighet Grinnemo 1:296 (Ekshärads Församlings parkering).
- För att frigöra yta och skapa mer utrymme för entrévägen kan man iordningställa en samlad cykelparkering invid carport/parkering (Hänvisning till Illustrationskartan).

Slutsats

För att genomföra de ovan nämnda åtgärderna behöver dock de två fristående lindarna (träd 7 och träd 6) tas ned. Arboristen har klassat träd 7 som farligt till mycket farligt och träd 6 som mindre farligt. Hänvisning till nästa rubrik.

3. STÖD FÖR PLANENS UTFORMNING

- Förslaget till detaljplan är framtagen med utgångspunkt från *Länsstyrelsens Beslut 2018-04-27 Dispens för åtgärder på lindallé på fastigheten Kyrkheden 5:1*. (Se bilaga i PM-Kulturmiljö/Steg 7).

I beslutet anger Länsstyrelsen följande: *“Träd nummer 1-5 utgör allé och träd 6 och 7 är fristående och ingår inte i allén”. “Länsstyrelsens bedömning är att träd som klassas som farliga får avverkas men träd som klassas som mindre farliga och där det finns möjliga åtgärder att genomföra för att säkerställa säkerheten men undvika fällning ska vidtas.” “Allén (d.v.s. träd 1-5) intill det före detta kommunhuset har betydelse för fastighetens kulturhistoriska värde. Så i första hand bör allén framför byggnaden bli kvar”.*

- Träd 6 och 7 är fristående och ingår inte i allén och omfattas inte av § 5 i Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (med ändringar t.o.m. SFS 2020:640).

Motivering:

Hagfors kommun hänför ej träd 6 och 7 till att vara en allé eller alléträd enligt § 5 och Bilaga 1 i förordningen. En allé ska bestå av minst fem träd i enkel eller dubbel rad. Två träd bildar inte en allé, men däremot utgör alléträden 1-5 en enkelsidig allé. Någon dubbel trädrad finns inte. Träd 6 och 7 kan heller inte härledas till jordbruksmark, väg eller det som tidigare utgjorde väg eller ett i övrigt öppet landskap.

- Träd 6 och träd 7 utgör inget biotopskyddsområde enligt §§ 6-7a och Bilaga 2 och 3 i Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (med ändringar t.o.m. SFS 2020:640).

Motivering:

Hagfors kommun har inte något inregistrerat beslut om att det aktuella markavsnittet där träd 6 och 7 står skulle utgöra ett sådant särskilt skyddsvärt markområde som utgör ett biotopskyddsområde, enligt bestämmelserna i §§ 6-7a, Bilaga 2 och 3 i förordningen. Träden bedöms ej vara så gamla eller grova att de är särskilt skyddsvärda. Efter

eventuell avverkning kommer det biologiska värdet att kunna tillvaratas genom faunadepå. Arboristen rekommenderar inte att återplantera nya träd på samma plats och bör istället ske på annan lämpligare plats där marken inte är hårdgjord och trafikerad och som har en beskaftenhet som kan ge trädet luft, vatten och näring.

- I gällande plan finns inga skyddsbestämmelser eller k-märkning införda för några träd. I gällande plan är det aktuella markavsnittet där träd 6 och träd 7 står reglerad som byggnadsmark för användning (A) allmänt ändamål och bekräftar och fastställer kommunhus med parkering. Marken får användas för Bågskytten och tillhörande ändamål som fastigheten behöver (hänvisning till bl a PBL kap 2 §§ 2 och 6). Det aktuella markavsnittet där träd 6 och 7 står är alltså inte allmän platsmark park, natur eller grönyta.
- Bestämmelsen i § 8 i Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (med ändringar t.o.m. SFS 2020:640) borde inträda och gälla för det aktuella markavsnittet där träd 6 och 7 står, eftersom vi bedömer att det rör sig om *mark i omedelbar anslutning till bebyggelse*.

Motivering:

Enligt § 8 i förordningen anges följande: *Bestämmelserna i §§ 5-7a gäller inte markområden i omedelbar anslutning till bebyggelse*. I PBL kap 1 anges definitionen: § 1 *...bebyggelse: en samling av byggnadsverk som inte enbart består av andra anläggningar än byggnader*. Vi bedömer att det motsvarar byggnader, byggrätter och vistelseytor, planlagda som byggnadsmark och kvartersmark. På motsvarande sätt som i gällande plan, har det aktuella markavsnittet där träd 6 och 7 står, planlagts i den nya planen, fast som kvartersmark. Användning C1 (centrumändamål dock ej handel) har viss likhet med tidigare användning (A). (C1) omfattar verksamheter som bör ligga centralt för att kunna nås av alla, är utåtriktade eller som får öppna upp sig mot allmänheten. Byggrätten för ev. carport/parkering möjliggör handikapp parkeringsplats - ett ändamål som hör till användning C1 och kan behövas för att bestämmelserna i PBL kap 2 § 6 ska kunna tillgodoses.

Det föreslagna läget har bedömts vara det mest lämpade för trafik-anknutna ändamål och det aktuella markavsnittet har därför getts företräde för byggrätten då det bedöms medföra en ur allmän synpunkt god hushållning med markresurserna i enlighet med PBL kap 2 § 2 och miljöbalken kap 3.

- Om någon myndighet trots allt skulle hävda att träd 6 och 7 omfattas av generellt eller särskilt biotopsskydd, bedömer vi att bestämmelserna i 8a § i Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (med ändringar t.o.m. SFS 2020:640) bör inträda.

Motivering:

Enligt 8a § gäller att: *Även om ett mark- eller vattenområde är ett biotopsskyddsområde får de verksamheter bedrivs och åtgärder vidtas som behövs för att genomföra en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt PBL (2010:900), om planen eller bestämmelserna antogs eller fastställdes innan biotopsskyddsområdet beslutades. (Förordning 2012:709).*

- Det råder inga tvivel om att fastigheten Kyrkheden 5:1 ingår i en i stort sett fullt exploaterad planlagd stadslik centrummiljö mitt i Ekshärad, trots att planområdet ligger i västra utkanten av riksintresseområdet Klarälvdalen-Sunnemodalen (som är ett särskilt skyddsvärt område).

Motivering:

Fastigheten med Ekshärads kommunhus utgjorde efterkrigstidens mest karaktäristiska och samhällsviktiga offentliga byggnad i Ekshärad och kantas i söder och väster av genomfartsvägar och i norr av en lokalgata. I gällande planer är både vägar, lokalgatan och kommunhuset med tillhörande parkering fastställda. Vi ser detta som ett uttryck för att det handlar om bebyggelse. (Hänvisning till §§ 8 och 8a i Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (med ändringar t.o.m. SFS 2020:640).

- I övrigt finns gott om såväl grönytor som tätortsnära natur i omedelbar anslutning till det före detta kommunhuset.

Motivering:

I planområdets södra del finns sammanhängande grönyta som övergår i intilliggande område med Kyrkstallarna/Hantverksgatan och Hembygdsgården. Bakom byggnaden, i planområdets östra del, vidtar en ravin med naturmark bestående av vildvuxen natur med bl a sly och höga tallar som fungerar som en grön zon mellan det före detta kommunhuset och ovan nämnda område.

- Planens utformning bedöms överensstämma väl med bestämmelserna om lämplig markanvändning, god hushållning och att det före detta kommunhusets utpekade höga arkitektoniska och kulturhistoriska värden ska skyddas samt att ändringar och tillägg görs varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas (PBL kap 2 §§ 2 och 6). För att utemiljön ska fungera väl och samtidigt behålla den betydelse för allmänheten som är önskvärd, är det lämpligt att undersöka möjligheter att åtgärda problemen med de sju lindarna.

Motivering:

Byggnadens utpekade värden har redan beskrivits i granskningshandling och underlaget PM-Kulturmiljö. I sammanhanget bör nämnas att till några av funktionalismens mest kännetecknande stildrag hörde idealen att bygga för att få in mycket luft, ljus och grönska i bebyggelse. Det är troligt att lindarna var avsedda att beskäras/hamla. Idag upplever man lindarna som höga med enorma trädkronor som väller ut över entrévägen, gångvägar, parkeringsplatsen och lokalgatan och försvårar underhåll samt skymmer det före detta kommunhuset som varit Ekshärads mest framträdande offentliga byggnad, med för allmänheten viktiga symbolvärden. De återfinns främst i byggnadens nordvästra fasad och på den framförvarande platsbildningen med skulpturen samt på den öppna gräsytan mot sydväst.

Slutsats

Hagfors kommun bedömer att planförslaget överensstämmer väl med Länsstyrelsens beslut om dispens och gällande lagstiftning.

3. ÖVRIG BAKGRUNDSINFORMATION

Hagfors kommuns ansökan om dispens

(Hänvisning till bilaga i PM-Kulturmiljö/Steg 6).

I Hagfors kommuns ansökan om dispens för åtgärder på de sju lindarna, Bilaga 1, anges bl a att parkeringen utanför det före detta kommunhuset inte har utnyttjats till fullo på grund av de lindar som kantar parkeringen. Lindarna har tappat stora grenar och savar otroligt mycket under sommartid. Lindarna stod på platsen innan man anlade en asfalterad parkering. På grund av asfalteringen och framfarten med tunga fordon har man komprimerat marken och försvårat möjligheten för lindarna att ta upp både vatten och näring från marken. Lindarna är nu ihåliga i mitten och som det ser ut nu kommer de inte må bättre. Restaureringsåtgärder tar många år för att ens se resultat. Man kan heller inte garantera att sådana åtgärder kommer förbättra konditionen på dem.

Hagfors kommun anger att träden inte uppfyller krav för säkerhet för allmänheten samt att restaurering av de befintliga träden skulle innebära oproportionerlig kostnad till resultat. Träden står på en så pass ogynnsam plats att det inte skulle vara av värde att restaurera dem. Restaureringsåtgärderna för träden är mycket kostsamma. Det vore inte förenligt med kommunens ansvar och de skyldigheter t ex för väghållningen i Ekshärads tätort respektive skötseln av Bågskytten, att bryta upp asfalten på lokalgatan och parkeringen eller den hårdgjorda ytan vid entrén för att restaurera lindarna.

Arboristens Okulärkontroll av träd/kommunhuset Ekshärad

(Hänvisning till bilaga i PM-Kulturmiljö/Steg 6).

Hagfors kommun har utfört undersökning och provtagning med kärnprov på lindarna och anlitat en arborist som gjort okulärkontroll av samtliga sju lindar och en helhetsbedömning.

Av arboristens redovisning kan man bl a utläsa följande:

- Samtliga sju lindar har omfattande skador med risk för rotbrott och rotvälta.
- Träd 4, 5 och 7 klassas som farliga till mycket farliga. Träd 1, 2, 3 och 6 klassas som mindre farliga. (Klassificeringen anger trädets mekaniska status).
- Träd 3, 4, 5, 6 och 7 har bevarandevärde klass 3 (sämsta värdet). Träd 1 har bevarandevärde klass 2. (Bevarandevärde = vitalitet + säkerhet + ekonomi, och anges i skalan 1-3).

Tunga fordon har brutit av grenar och bidrar till att jorden är kompakterad under asfaltytorna. Salt från plogning och snöplogning försämrar miljön runt rotsystemen. Torra grenar faller ned på parkeringsplatser och parkerade bilar och orsakar ekonomisk skada.

Arboristens helhetsbedömning är att om träden inte är k-märkta eller har nåt speciellt biologiskt värde vill arboristerna inte rekommendera att använda så mycket tid och pengar på träden eftersom de redan står på fel plats.*

Hagfors kommuns kommentarer

* Gatumarken och parkeringen är funktioner som hör till Bågskytten och som kommunen är ansvarig för och har skyldighet att underhålla, bl a är lokalgatan och parkeringen fastställda i gällande plan. Lokalgatan är centralt belägen mitt i Ekshärads tätort och tillhör den privatägda fastigheten Kyrkheden 1:2. Sedan kommunhuset uppfördes har samhällsutvecklingen bl a lett till att kommunen har åtaganden att tillgodose att lokalgatan har en väl fungerande trafikförsörjning till fastigheterna med bl a angöring, snöröjning, sandning, saltning, sopning, effektiv avfallshantering, möjligheter till besöksparkeringar och åtkomst för räddningstjänst, färdtjänst och transportfordon m.m. En av fastigheterna runt lokalgatan är registrerad som hyreshusenhet/huvudsakligen lokaler med byggnad för verksamhet som har nybyggnadsår 1929, som idag är en verksamhet för värmepumpar och dyligt. En annan fastighet är registrerad som hyreshus/hotell eller restaurangbyggnad/industribyggnad som har nybyggnadsår 1963.

De fristående träden 6 och 7

Träd 6. Vår ovan och höst nedan.

Trädkronan till träd 7 väller ut över nästan hela entrépassagen.

Träd 7 är klassat som farligt till mycket farligt och har sämsta bevarandevärdet (klass 3). Trädet bedöms utgöra en risk för personer som går in till byggnaden eller som ska tömma soptunnor men även för allmänhet som går på lokalgatan.

Trädet utgör även ett potentiellt hinder för räddningstjänsten och för tillfälliga transporter som behöver ske med större fordon fram till byggnadens entréer samt för större fordon som används vid underhållsarbeten.

Trädkronan behöver beskäras kraftigt om man inte väljer att ta ned trädet.

Bilden t.v. visar det aktuella markavsnittet där träd 6 och 7 står där byggrätten för ev carport/parkering har införts.

Träd 6 är klassat som mindre farligt men har sämsta bevarandevärdet (klass 3) och bedöms såsom fristående träd inte ha något kulturhistoriskt värde för fastigheten.

Allén (alléträd 1-5)

Källa: Google map

Vi vill uppmärksamma att lindarna idag blivit stora och höga med enorma trädkronor som växer in i varandra och skymmer det före detta kommunhuset samt väller ut över parkeringen vilket orsakar problem.

Vi har gjort antagandet att intentionen när kommunhuset ritades och uppfördes kan ha varit att lindarna skulle beskäras/hamlas regelbundet så området kunde hållas funktionellt och lättskött. Det var en representativ offentlig miljö som skulle synas utåt. Allmänheten skulle ha insyn mot sitt kommunhus där de folkvalda representanterna fattade beslut i viktiga frågor som berörde Ekshäradsborna. Att bygga in ljus, luft och grönska var ledord under funktionalismen och förekom vanligen inom den funktionalistiska byggnadsstilen.

Med tiden har parkeringen behövt utökas och lokalgata och vägar har breddats och vägområdet med busshållplats har tillkommit.

Idag är det viktigt att det finns parkering för dem som nyttjar och besöker Bågskytten och allmänna p-platser i centrum. Det är bra med en allmän p-plats intill busshållplatsen.

5. ALTERNATIV PÅ TRÄDFÖRSLAG

Med anledning av Länsstyrelsens synpunkter i granskningsyttrandet, har planarkitekten, naturvårdshandläggaren och driftsledaren för gata/park diskuterat frågan om de sju lindarna och alléträden. Vi har tagit fram några olika tänkbara alternativ på trädförslag, som diskussionsunderlag.

Rekommendationer (oktober 2020)

- Bestämmelser om biotopskydd för träden införs ej i planen.
- Gatumark, befintliga och nya parkeringsplatser, angöringar, in- och utfarter och entréväg ska om möjligt vara utförda med erforderlig grundläggning för att få den bärighet som krävs för att tåla belastningar från bilar och tunga underhållsfordon m.m. samt uppfylla funktionskrav och aspekter på skötsel, drift och underhåll.
- Träd ska helst inte stå eller planteras där det finns nedgrävda ledningsstråk eftersom rotsystemen kan växa in i och förorsaka problem med ledningar. Att ha träd intill gång- och cykelbanor kan medföra fara eftersom trädens rötter, grenar och nedfallna löv kan medföra att gång och cykeltrafikanter råkar ut för olyckor.
- Befintliga träd som är problematiska behöver om möjligt tas ned. Samtliga sju lindar har påverkats negativt efter asfaltering som skedde efter att trädens rotsystem etablerats. Detta problem bedöms inte finnas hos nyplanterade träd rotsystem. Rötterna kommer att hitta de bästa vägarna för att kunna tillgodogöra sig näring, vatten och luft under befintliga hårdgjorda ytor.
- De två fristående lindarna (träd 6 och 7) har inte något kulturhistoriskt värde för fastigheten och bör tas ned då det eventuellt blir aktuellt att genomföra byggrätten eller beskäras/hamlas för att skapa en hinderfria passager och säkra gångvägar. Trädens biologiska värden kan tillvaratas genom faunadepå. Klimatkompensationsåtgärder kan ske i form av återplantering med nya träd på lämpliga platser på avstånd från hårdgjorda ytor och trafik.
- Allén (träd 1-5) har ett högt kulturhistoriskt värde för fastigheten och bör bli kvar. Två alléträd (träd 4 och 5) behöver tas ned. Trädens biologiska värden kan tillvaratas genom faunadepå. Återplantering bör då ske med nya lindar på samma plats. Tre alléträd (träd 1, 2 och 3) behöver beskäras/hamlas m.m. Trädens biologiska värden kan tillvaratas genom faunadepå.
- Innan ny dispensansökan bör följande alternativ undersökas:
 - Alt 1: Träd 4 och 5 tas ned och ersätts. De nya trädens rötter kommer hitta den mest gynnsamma vägen och påverkas därför ej av byggrätten, även fast den idag ligger på mark belägen inom 2 meters avstånd från befintliga trädkronors droppzon.
 - Alt 2: Stommen uppförs med plintgrund och ytbeläggning med fingrus samt takavvattning med infiltration på lämplig mark.
 - Alt 3: Nya alléträd planteras efter att carport/parkering anlagts, för att minimera skador på träden. Skador uppkommer i regel när det byggs och anläggs hårdgjorda ytor eller körs tunga fordon på befintliga rötter.
- Belysningsträdet bör lyftas fram så det inte står så tätt intill andra trädkronor.
- Återplantering med nya träd ska helst inte ske på samma plats där de eventuellt nedtagna lindarna har stått enligt arboristen.
- Arboristen rekommenderar i sin helhetsbedömning att inte använda pengar på att restaurera träden eftersom de redan s.a.s. står på fel plats. Träden bör kunna tas ned eftersom både gällande och ny plan är planlagd som byggnads/kvartermark som bekräftar byggnaden, parkeringen och gatumarken. Marken har aldrig varit planlagd som park, natur eller grönyta. Inga träd omfattas av skyddsbestämmelser eller k-märkning. Det är också direkt olämpligt och ekonomiskt oförsvarbart att bryta upp asfalt och hårdgjorda ytor för att restaurera lindarna med hänsyn till kommunens ansvar och skyldigheter.

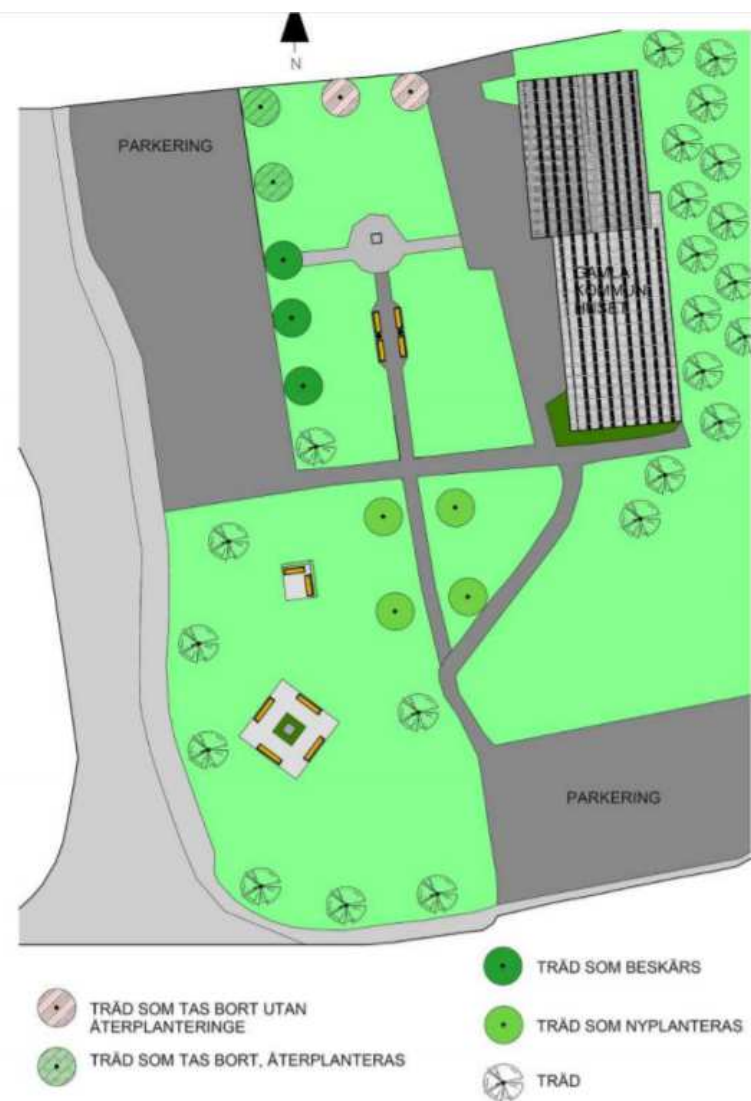
Alternativ A - (rekommenderas ej)

Förslaget till höger togs fram i samband med prövningen av kommunens ansökan om dispens (2017/2018). Avsikten var att ta ned alléträd och återplantera nya alléträd samt att nyplantera träd i dubbel rad på ömse sidor om gångvägen från Ekshärads församling parkering. Länsstyrelsen var positivt inställd till förslaget men dock ej som förstahands alternativ.

Vår första fråga är om inte bestämmelserna i §§ 8 och 8a i förordningen träder in i bebyggelseområden. Om så inte är fallet, kan Länsstyrelsen betrakta den nya dubbla trädraden och befintligt träd som en allé, vilket medför krav på att en ansökan om dispens ska lämnas in till Länsstyrelsen för alla åtgärder som berör träden eller kan komma att påverka trädens rötter. Det kan bli problematiskt eftersom det innebär långa handläggningstider som medför problem avseende skötseln i området.

Ur kulturhistorisk synpunkt skulle den nya dubbla trädraden kunna ge fel signaler och associationer eftersom det inte varit en huvudenträväg till Bågskytten. Parkeringen i söder hör inte till kommunhuset utan ägs av Ekshärads församling. Deras parkering har idag motsvarande funktion för besökare till kyrkan, kyrkstallarna och hantverksgatan som Kyrkstallarna hade förr i tiden (ämnade för kyrkobesökarens övernattnings/stall). Därutöver äger inte kommunen marken till parkeringen och det behöver då genomföras en fastighetsrättslig åtgärd som kostar pengar.

Under funktionalismen var allmänheten i fokus. Stilen kännetecknas bl a av att allt som planerades skulle vara funktionellt, ändamålsenligt och sparsmakat. Man undvek att låna in symbolspråk som kunde förknippas med gamla tiders maktstrukturer. Bland slott, herrgårdar och gods hade det varit vanligt med dubbla och enkla trädrader, bl a fyllde de en funktion i jordbrukssamhället. Även om det kan tyckas långsökt, har dubbla rader med stora alléträd här längs den lilla oansenliga gångstigen inte någon kulturhistorisk förankring. Det kan dock vara väldigt vackert med mindre träd i dubbla rader i en trädgård.

Vår bedömning är att förslaget är olämpligt med hänsyn till gällande lagar och förordningar.

Alternativ B - (rekommenderas ej)

Förutsättningar

Om bestämmelserna inträder i §§ 8 och 8a i Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (med ändringar t.o.m. SFS 2020:640), gäller inte §§ 5-7a i förordningen. Om bestämmelserna i §§ 8 och 8a inte inträder kommer de nya träden att betraktas som en allé. Det innebär att ansökan om dispens ska lämnas in till Länsstyrelsen för alla åtgärder som berör träden eller kan komma att påverka trädens rötter.

Förslag

Om Länsstyrelsen lämnar dispens för att avverka alléträden (träd 1-5) skulle nya träd (svart fylld prick) kunna återplanteras, men på glesare avstånd och med gruppering. T ex kan fyra nya alléträd planteras mellan de gamla lindarna men längre in mot byggnaden på gräsytan och på avstånd från parkeringen. Kanske slipper man att ta bort stubbar och rötter efter de gamla träden, samtidigt som man kan ge de nya träden bättre livsbetingelser för sina rotsystem.

Om träden flyttas in mot byggnaden kan problemen på parkeringen Klarälsvägen försvinna.

Två - tre nya träd kan planteras för att skapa en rumslighet i sydväst istället för som idag mot nordväst.

Siktlinjerna kan hållas öppna så man synliggör byggnaden, skulpturen och belysningsträdet.

Med hamlade trädkronor blir skyddszonen betydligt smalare. De gamla trädens skyddszon är ca 22 meter bred (trädkronors diameter ca 9 meter).

Beskär/hamlar man träden regelbundet får man in mer ljus och luft till tomten. Det minskar risken för att skulpturen (totempålen) påverkas negativt. Annars kan den behöva flyttas, t ex till den nya byggrätten i sydväst. Upplevelsen av den befintliga öppna platsbildningen går då förlorad. En konflikt kan uppstå mellan alléträden och byggrätten för carport/parkering, i och med att skyddszonen skulle förflyttas mot öster.

Vår bedömning är att förslaget är orealistiskt med hänsyn till gällande lagar och förordningar.

Alternativ C - Rekommenderat alternativ

Allén

- Allén bör bli kvar.
- Alléträd 4 och 5 tas ned och ersätts med nya lindar på samma plats. De biologiska värdena tillvaratas genom faunadepå.

Övriga träd

- Träd 6 och 7 tas ned. De biologiska värdena tillvaratas genom faunadepå.
- Som kompensation för de nedtagna träd 6 och 7, planteras två nya lindar parallellt med den södra fastighetsgränsen. (Sydväst om den nya byggrätten (kryssmark) för t ex pergola, glasskiosk och liknande).
- Ett klimatanpassnings-träd (nytt lövträd, t ex lind eller ek eller annat) planteras i det nordvästra hörnet.

